

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

DECIZJONI NRU. 109

KAZ NRU 138

Fil-kwistjoni tax-xoghol
bejn
Is-Sinjorina Carmen Falzon
u
Messrs Agio Tobacco Company Ltd.
dwar tkeccija mill-impieg
allegata li hi ngusta.

Data : 17 ta' Novembru 1981.

Chairman : A. Debono, C.I.A.A.

B'ittra tat-12 ta' Gunju, 1981, l-Onorevoli Ministru tax-xoghol Kultura u Ghajnuna Socjali irreferiet lil dan it-Tribunal taht id-disposizzjonijiet tal-Artikolu 28 (2) ta' l-Att Nru XXX ta' l-1976, il-kwistjoni tax-xoghol bejn il-partijiet fuq imsemmija. Dan il-kaz huwa dwar tkeccija tas-Sinjorina Carmen Falzon mid-Ditta ta' l-Agio Tobacco Company Limited ta' Bulebel Industrial Estate, Zejtun, tkeccija li l-appellant tallega li kienet ingusta.

2. It-Tribunal zamm erba' seduti li fihom l-appellant deher ghaliha is-Sur Angelo Bartolo, waqt li l-Kumpanija kienet rapprezentata mis-Sur Francis Dodebier, General Manager tal-Kumpanija u mghejjun minn Miss Marvic Attard, Personnel Manager ta' l-istess Kumpanija.

3. Statement of Case

Ghall-appellant - Is-Sinjorina Carmen Falzon gie sottomess li nhar it-Tlieta 2 ta' Gunju 1981, irrapportat lill-fabbrika permezz ta' ommha, Mrs Jessie Falzon, li hija

ma kienetx tiflah u ghalhekk kienet se tkun assenti mix-xoghol. Dan ir-rapport sar bil-procedura normali stabbilita u sar lill-fabbrika qabel it-8.00 a.m. Ghalkemm is-Sinjura Jessie Falzon kiġenet ittelefonat il-fabbrika kuljum fuq il-marda ta' l-appellant, it-tabib tal-Kumpanija, Dr L. Deguara M.D., mar id-dar ta' Carmen Falzon nhar il-Ħamis 4 ta' Gunju 1981, fis-1.15p.m. u wara li raha fuq fuq qalilha li setgħet tidhol ghax-xoghol u anke biex taqbad u tmur ghax-xoghol dak il-hin stess. Izda l-appellant wiegħbet li t-tabib li minbarra li hi ma kienetx għadha thossha f'sikkitha u kienu qorbu is-1.30p.m. u anke minhabba diffikultajiet tat-trasport mill-Isla għall-fabbrika f'Bulebel f'dawk il-hinijiet, hi kienet ser tidhol ghax-xoghol l-ghada, il-Gimgha 5 ta' Gunju 1981. It-Tabib qalilha "All right" u qabad u kiteb certifikat u hallieħulha. Izda meta s-Sinjorina Falzon qrat ic-certifikat, indunat li t-tabib kiteb biex tidhol ghax-xoghol dak il-hin stess. Hi galet lit-tabib : "Mela mhux għada għamiltuli li nidhol?" u Dr Deguara rrispondiha "Għax int bħalissa m'għandekx biex tmur, hux?" Mela ara x'tagħmel, le issa c-certifikat lest, cempel il-fabbrika u rranga magħhom sabiex tidhol ghax-xoghol għada."

Dak il-hin stess is-Sinjura Lora Falzon, il-mara ta' hu l-appellant, ittelefonat il-fabbrika u nfurmathom b'dak li kien gara, izda l-Management qalilha li le c-certifikat kien fih li kellha tidhol dak il-hin, allura s-Sinjorina Carmen Falzon kellha tagħmel hekk. Izda minhabba r-ragunijiet li l-appellant kienet tat lit-tabib, hija ddecidiet li kien impossibbli li tidhol ghax-xoghol dak in-nhar.

L-ghada filghodu, l-Gimgha, 5 ta' Gunju, 1981, meta s-Sinjorina Carmen Falzon marret ghax-xoghol, wara li tat

ic-certifikat lis-Supervisor, il-General Manager, Mr F. Dodebier qalilha li hi kienet naqset mid-dmirijiet taghha meta ma dahletx ghax-xoghol u minghajr ma taha l-opportunita' li tiddefendi ruhha, qabad u taha ittra (li kienet diga ppreparata)tat-terminazzjoni tax-xoghol minn dak il-hin stess.

L-ittra tat-terminazzjoni kien fiha li s-Sinjorina Carmen Falzon kienet "missing from work the previous 2 days" qabel il-Hamis, 4 ta' Gunju, 1981. Dan assolutament mhu minnu xejn, sostniet l-appellant, ghaliex il-Management kien jaf illi hi rrapurtat fil-jumejn ta' qabel li hi kienet ma tiflahx u ma kienx it-tort taghha li t-tabib ma narx jinvista qabel skond il-procedura normali.

L-appellant enfasizzat illi l-iskop tal-kumpanija kien li jbezza lill-haddiena tal-fabbrika halli ma jkomplux jissiehu f'Union u fl-istess waqt biex jaqta' qalb il-maggoranza tal-haddiena li dak in-nhar tet-tkeccija tas-Sinjorina Falzon kienu diga' dahlu membri fil-Union.

Ghar-ragunijiet fuq imsemmija, kif ukoll l-azzjoni arbitrarja li ha l-General Manager, it-tkeccija tas-Sinjorina Falzon mill-impieg taghha ma kienetx ghal raguni tajba u gusta u ghalhekk hi ghandha titqies li beqghet validament fl-impieg taghha mal-kumpanija u dan ukoll minghajr l-ebda telf ta' paga.

4. Ghall-Kumpanija : Mr F. Dodebier u Miss Mervic Attard issottomettew li s-Sinjorina Carmen Falzon bdiet tahdem mal-Kumpanija fit-28 ta' Jannar 1980 fejn kompliet tahdem sal-5 ta' Gunju 1981, meta l-impieg taghha gie terminat.

F'dan il-perijodu l-appellant giet moghtija diversi warnings mill-kumpanija kienet verbali kif ukoll bil-miktub ghal ragunijiet ta' assenza minn fuq ix-xoghol minghajr perme~~ss~~, produzzjoni baxxa u għall-atteggjament tagħha ma' shabha.

Ic-cirkostanzi li fihom il-kumpanija kellha twissi lis-Sinjorina Falzon kienu dawn:

- i) Fil-15 ta' Lulju 1980 - Verbal Warning talli naqset li tirrapporta għax-xoghol u meta nar għandha t-tabib tal-kumpanija dan na harigx certifikat mediku sabiex jiggustifika l-assenza tagħha.
- ii) Fl-14 t'Ottubru 1980 - Written Warning minhabba l-produzzjoni baxxa - dan kien wara z-zmien tal-prova u wara li kienet diga nghatat zewg verbal warnings fuq l-istess suggett f'perijodu ta' tmien gimghat. Minkejja dan kollu l-produzzjoni baqghet baxxa tant li l-Management kellu jagħtiha zewg (2) verbal warnings ohra u fil-5 ta' Frar, 1981, taha written warning ieħor dejjem fuq l-istess suggett cioe' produzzjoni baxxa.
- iii) Fis-7 t'April 1981, l-appellant kienet involuta fi glieda ma tfajla ohra fil-fabbrika u z-zewg tfajliet gew moghtija Written Warning.
- iv) Fit-2 ta' Gunju 1981, is-Sinjorina Falzon na' marretx għax-xogħol izda nfurmat lill-kumpanija li kienet na tiflahx. Hi na marritx għax-xogħol ukoll fit-3 u l-4 ta' Gunju. Izda meta fl-4 ta' Gunju 1981 fis-1.15p.m. it-tabib tal-kumpanija nar izur lis-Sinjorina Falzon u ccertifikaha li kienet

"fit for duty" u giet avzata mit-tebib li kellha l-obbligu li tirraporta ghax-xoghol dak in-nhar stess, hi nfurnatu li hi ma kelliex għelfejn tidhol għaliex il-hin tax-xoghol tagħha kien jispicca fl-4.15p.m. Il-kumpanija ssoktat tghid illi omni Miss Carmen Falzon (fix-xnieda rrizulta li fil-fatt kienet il-mara ta' hu l-appellant u mhux omniha) complet lil Management tal-kumpanija u giet infurnata illi jekk l-appellant tidhol ghax-xoghol dak in-nhar stess, il-kumpanija kienet lesta li tikkunsidra l-hin li hi ghamlet id-dar fl-4 ta' Gunju bhala paid sick leave, waqt li tithallas ukoll ghax-xoghol li kienet tilhaq tagħmel dak in-nhar; fl-istess waqt il-management għanilielha cara wkoll li jekk l-appellant ma tidholx ghax-xoghol dak in-nhar stess kienu ser jittiehdu passi kontra tagħha peress li dan kien ifisser li hi kienet naqset li tirraporta ghax-xoghol mingħajr permiss. Binkejja dan is-Sinjorina Falzon għazlet li ma tidholx ghax-xoghol fl-4 ta' Gunju.

In konsiderazzjoni ta' din l-ingieba u minhabba l-attitudni ta' l-appellant lejn ir-regolamenti tal-kumpanija u d-diversi warnings li Miss Falzon kien diga kellha, il-kumpanija tterminat l-impieg tagħha għaliex hasset li kellha raguni tajba u sufficjenti skond il-ligi.

5. LISTA TA' DOCUMENTI SOTTOMESSI

- i) Avviz tal-kumpanija bid-data 21 ta' Settembru 1973 - lista ta' 8 ismijiet nominati għal Advice Committee - votazzjoni ta' 24 ta' Settembru 1973 (Dok.8)

- ii) Avviz tal-kumpanija No. 6 bid-data ta' 24 ta' Settembru 1973 - l-ismijiet taz-zewg rappreżentanti hekkwala (Dok 8A)
- iii) Avviz tal-kumpanija No. 82 bid-data 3 ta' Gunju 1980 - rigward l-elezzjoni tas-sitta ta' Gunju 1980 għal rappreżentanti biex iservu fuq in-New Advice Committee (Dok.9)
- iv) Avviz tal-kumpanija No.83 bid-data ta' 5 ta' Gunju 1980 - lista ta' sitt (6) ismijiet nominati għal Advice Committee - votazzjoni tas-6 ta' Gunju 1980 (Dok. 9A)
- v) Rilezzjoni tal-elezzjoni li saret nhar is-6, 9 u 10 ta' Gunju 1980 (Dok. 10)
- vi) Kopja tal-"Plantagio" No.5 bid-data Lulju 1980 "What Goes On?" Riproduzzjoni tar-rilezzjoni tal-elezzjoni tal-Membri tal-Advice Committee, li saret fix-xahar ta' Gunju u l-funzjonijiet tal-Advice Committee (Dok. 11)
- vii) Lista tal-preliminary Counting tal-votazzjoni li saret nhar l-24 t'April 1981 (Dok. 12A)
- viii) Avviz tal-kumpanija No.97 bid-data 27 ta' April 1981 - Rilezzjoni ta' l-elezzjoni ta' l-24 t'April 1981 - biex intela' post vakanti fl-"Advice Committee." (Dok. 12)
- ix) First letter of warning - mill-kumpanija bid-data 14 t'Ottubru 1980 rigward produzzjoni baxxa. (Dok. 3C)
- x) Second letter of warning - mill-kumpanija bid-data 5 ta' Frar 1981 - rigward produzzjoni baxxa (Dok. 3A)
- xi) Lista tal-kumpanija ta' l-livell ta' produzzjoni tas-Sinjorina Carmen Falzon natul il-perijodu hamsa (5) ta' Mejju 1980 u 29 ta' Mejju 1981 u ta' l-"average production level" tar-wrapper Dept. (Dok. 3B)
- xii) Ittra tal-kumpanija bid-data ta' 8 ta' April 1981 lis-Sinjorina Carmen Falzon rigward glieda li nqalghet nhar is-7 ta' April 1981 (Dok. 3D)
- xiii) Certifikat minn Dr L Deguara, D.D. bid-data ta' l-4 ta' Gunju 1981 li Miss Carmen Falzon "is fit for duty today. To resume work at 1.15p.m." (Dok. 6)

- xiv) Certifikat minn Dr L. Deguara M.D. bid-data ta' 1-4 ta' Gunju 1981, li Miss Zammit Anna "is fit for duty today. To resume work at 1.45p.m." (Dok. 4A)
- xv) Job Card tas-Sinjorina Anna Zammit (Dok. 4)
- xvi) Ittra mill-kumpanija bid-data tal-5 ta' Gunju 1981 lis-Sinjorina Carmen Falzon rigward it-terminazzjoni ta' l-impieg taghha (Dok. 13)
- xvii) Ittra mill-kumpanija bid-data ta' 5 ta' Gunju 1981, lid-Direttur tax-Xoghol rigward kaz ta' tkeccija li sarat nhar il-5 ta' Gunju 1981 (Dok. 14)
- xviii) Ittra tas-Sur Angelo Bartolo, Segretarju Chemicals and General workers' Section, tal-G.W.U. bid-data 6 ta' Gunju 1981 lill-Onor. Miss M. Barbara - Ministru tax-Xoghol, Kultura u Ghajjuna Socjali, dwar nuqqas ta' qbil bejn l-Agio Tobacco Company Ltd. u l-General Workers' Union rigward it-tkeccija tas-Sinjorina Falzon (Dok. 15)
- xix) Verzjoni ta' Doreen Scicluna bid-data ta' 9 ta' Gunju 1981, rigward glieda bejn Carmen Bugelli u Carmen Falzon nhar is-7 t'April 1981 (Dok. 5D)
- xx) Verzjoni ta' Angela Cauchi bid-data 9 ta' Gunju 1981, rigward l-ingieba ta' Carmen Falzon (Dok. 5C)
- xxi) Verzjoni ta' Doris Debono bid-data 9 ta' Gunju 1981 rigward l-ingieba ta' Carmen Falzon (Dok. 5A)
- xxii) Verzjoni ta' Carmen Bugelli bid-data ta' 9 ta' Gunju 1981, rigward il-provokazzjonijiet ta' Carmen Falzon u kif hi (Carmen Bugelli) "tat daqtejn" lil Carmen Falzon (Dok. 5B)
- xxiii) Certifikat minn Dr L. Deguara M.D. bid-data ta' 1-10 ta' Gunju 1981, rigward is-sinjorina Carmen Falzon, Dan ic-certifikat gie kkonfermat bil-gurament fis-seduta tat-Tribunal ta' nhar it-13 t'Ottubru 1981 (Dok. 3E)
- xxiv) Technical Assistance Form (Dok. 7)

- xxv) Industrial agreement between Agio Tobacco Company Ltd and the Advice Committee October 1980 - January 1984 (Dok. 1)
- xxvi) Applikazzjoni ta' Miss Carmen Falzon ghas-shubija tal-General workers' Union bid-data 14 ta' Marzu 1981 (Dok. 16A)

6. Instemghu dawn ix-xhieda :

A. Ghall-appellant :

- i) Mrs Lora Falzon
- ii) Mr Carmelo Magliaferro - Technician tal-Agio Tobacco Company Ltd.

B. Ghall-kumpanija :

- i) Dr Louis Deguara, M.D. - Tabib tal-Kumpanija
- ii) Mr David Bianchi - Head of Binding Dept.
- iii) Mr F. Dodebier - General Manager, Agio Tobacco Company Ltd.
- iv) Mr Paul Sapiano - Chief Maintenance Engineer
- v) Miss Marvic Attard - Personnel Manager

7. Xhieda fil-qosor :

i) Miss Lora Falzon (Kunjata ta' l-appellant)

Ikkonfermat illi s-Sinjorina Carmen Falzon nhar 1-4 ta' Gunju kienet marida, u meta t-tabib ordnalha tmur ghax-xoghol fis-1.30p.m. hi kienet tidher li ghadha na tiflahx li tmur dak il-hin, u t-tabib allura qalilha li na kienx hemm ghalfejn tmur ghax-xoghol dak in-nhar imma tmur l-ghada.

Ix-xhud qalet illi kienet hi u mhux omni l-appellant li ttelefonat il-kumpanija u nfurnathom li dak in-nhar fis-1.15p.m. it-tabib ordna lis-Sinjorina Carmen Falzon biex tmur ghax-xoghol, imbaghad qalilha biex tidhol l-ghada. Il-Personnel Manager irrispondietha li dak li jinteressha hu c-certifikat tat-tabib u meta x-xhud spjegatilha li s-Sinjorina Falzon ghadha marida, il-Personnel Manager

qaltilha biex taqbad il-k-rozza u trur ghax-xoghol. Ix-xhud taqmet it-telefonata billi qalet lil Personnel Manager li dak il-hin ma jkunx hemm trasport u minn naha tal-kumpanija rrispondewha li l-appellant kien diga kellha warning u allura trid tara x'tagħmel biex trur ghax-xoghol ghaliex jekk ma trurx, l-ghada l-kumpanija kienet trid tara x'tagħmel.

ii) Is-Sur Carmelo Fagliaferro

Is-Sur Fagliaferro qal li meta l-Management sar jaf li kien hemm moviment fost l-impjegati biex jissiehu fil-General Workers' Union, is-supervisors ma kienux hallew aktar il-mechanics jitkellmu mat-tfajliet biex jirrangawlhom il-hsarat li l-magni kienu jizviluppaw, ghaliex kienu jahsbu li kienu jkunu jitkellmu fuq affarijiet tal-Union. Difatti wanda nit-tfajliet ghaliex kienet kellmet lit-technician biex tispjegalu fuq il-fault li zviluppatalha fil-magna, giet mogħtija warning.

Rigward dan is-suggett, ix-xhud kompleta jghid illi kienu hargu struzzjonijiet minn għand is-Section Head, biex it-technicians ma jkellmu lil hadd l-anqas lil technicians ohra.

Biex juru kemm il-kumpanija kienet pregudikata fuq il-Union, is-Sur Fagliaferro qal illi darba wieħed mill-Assistant Technicians kien taħ karta personali (b'xi noti fuq ix-xogħol konness ma' tad-dar tiegħu) illi hu poggja fil-but tal-qmis u nżerta li s-Sur Sawl Sapiano (Section Head) induna b'din il-karta u għajjattlu fl-ufficju u kif appena x-xhud kien ser jagħlaq il-bieb is-Sur Sapiano tawwal idejh għal gol-but tas-Sur Fagliaferro biex jehodlu l-karta, u hekk illi kien jaf dik il-karta x' kien fiha u allura li kienet "karta tal-Union".

Meta xi xhur ilu kienet qeghda ssir il-votazzjoni ghal Advice Committee, is-Section Head nar fuqu u qallu biex imur jivvota u ghaliex ix-xhud irrifjuta li jmur jivvota s-Section Head qallu biex imur jghid lil Miss Attard li kienet hdejn il-bank fejn kienet qeghda tiehu nota ta' nin kien qiegheed jidhol jivvota. Hi qaltlu biex jidhol jivvota u jitfa' l-vot vojta u meta hu rrifjuta jaghmel dan, hi qaltlu "nela all right". Ix-xhud kif gharlu lilu "jahseb li kien hemm intimidazzjonijiet fuq it-tfajliet li forsi jibzghu "naqra aktar minn ragel". Id-distanza minn fejn kienet qeghda tiehu n-noti Miss Attard u l-bieb mnejn jidhlu jivvotaw kienet qasira wisq. Kien hemm okkazjonijiet meta s-Supervisors qassru xi karti lit-tfajliet biex daww li na kienux fil-Union jiffermawlhom. Tal-Union gibdu l-attenzjoni tas-Supervisors kenn-il darba biex dawn l-affarijiet jioqfu, izda dawn baqghu jirrepetu ruhhom ta' kuljum.

Dak in-nhar li l-Union ghanlet strike ta' protesta minhabba l-attitudni negattiva tal-Management, Mr Dodebier qalilhom "jekk intkon bi hsiebkon taghlu din il-protesta ahna hawnhekk n'ahniex Menrad (kumpanija Germaniza) - imma ahna rasna iebba izjed mill-Germanizi; anzi hawn 50 tfajla on probation u jekk se taghlu siegha protesta nkecciehom."

Is-Sur Pagliaferro qal illi Mechanic bilfors ikun involut f'diskors nat-tfajliet ghaliex is-Supervisors n'huniex teknici, allura biex jevitaw hela ta' znien biex jiccekkjaw ghal faults, jistaqsu lill-Operators jew lis-Supervisors ghad-dettalji tal-faults. Izda hu kkonferma li minn dejjem kellhom istruzzjonijiet li jekk iridu jaghlu xi haga li na ghandiex x'taqsa max-xoghol taghhom, jinntigielhom jitolbu perness.

Skond ix-xhud, in-noti li Miss Attard kienet tiehu waqt il-votazzjoni kienu jikkonsistu "fl-employee number" ta' dawk il-haddiena li kienu ser jivvutaw. Ix-xhud qal ukoll illi na setghax jghid jekk fil-kamra li kienu jidhlu l-haddiena jivvutaw kienx hekk xi hedd jew le ghalix hu na dahalx jivvota; li kien jaf hu li l-post tal-votazzjoni kien ezatt wara dahr Miss Attard.

Is-Sur Tagliaferro na jiftakarx id-data ta' l-istrajk izda jaf li l-gurnata kienet il-Gingha u kien qabel ix-"shut down".

iii) Dr Louis Deguara, M.D.

Casad illi hu accetta li s-Sinjorina Carmen Falzon tidhol ghax-xoghol l-ghada wara li spjegatlu li hi kienet ghadna rhiex f'sikkitha u minhabba diffikultajiet tat-traffiku.

Konfront bejn is-Sinjura Lora Falzon u Dr Louis Deguara

Is-Sinjura Lora Falzon xehdet li t-tabib qal lis-Sinjorina Carmen Falzon biex tmur-ghax-xoghel l-ghada u tittéléfona lill-kumpanija u tghidilhom b'dan.

* * * * *

Dr Deguara kkonferma c-certifikat li ghanet fuq l-appellant. Rigward ir-rinarka li l-appellant ghanet fl-istatement of case, cioe' li t-tabib ezaminaha fuq fuq : Is-Sinjorina Falzon kienet qaltlu li "kellha nsarina u l-istonku taghha ndardar," per konsegwenza meta ezaminaha zaqqa deherlu li kien bizzejjed u na kellux ghalfejn jezaminaha kollha kien hi u probabilmnt dak li riedet tghid fl-istatement of case bl-espressjoni "fuq fuq".

Dr Deguara zied jghid li meta kien hareg mid-dar ta' l-appellant rega' dahal u s-Sinjorina Falzon qaltlu li kienu saru s-1.15p.m. hu qalilha li dak mhux il-kompitu tieghu, tant hu hekk li kieku qallha biex tidhol l-ghada na kienx jghidilha biex iccempel il-fabbrika u tistaqsi d-direttiva tal-Personnel Manager. Dak li jirrigwardja lilu bhala tabib, hu kompla jghid, u li jiccertifika jekk hi kienetx "fit" jew le. Jekk tirrezuniox ix-xoghol dak il-hin jew le minhabba kwistjonijiet ta' traffiku na niex bicca xoghol tat-tabib. Dak in-nhar kien hemm persuna ohra mix-Aghajra ta' Haz-Zabbar u raha wara l-30 p.m. u wkoll na kienetx iccertifikata jigifieri sabha "fit for duty" u li skond ir-records tieghu kienet dahlet ghax-xoghol dak il-hin.

Dr Deguara enfasizza li hu ccertifika l-istat tas-sahha ta' l-appellant kif kien dak il-hin, jigifieri fis-1.15p.m. u mhux kif kienet il-junejn ta' qabel; setghot kienet verament marida junejn qabel, pero' dik na kienetx kompetenza tieghu la na rahiex qabel.

- iv) Is-Sur David Bianchi : li bhala Head tal-Binding Department spjega l-procedura ta' kif jigu ttrattati l-kazijiet tal-nard u meta tfajla na tigix iccertifikata marida, il-personnel Manager iccempillu u tghidlu li t-tfajla li na gietx certifikata ghandha unejn tidhol ghax-xoghol u meta jigri hekk u tidhol ghax-xoghol hadd mill-istaff na jkellilha. Izda jekk na tidholx, l-ghada fil-ghodu jinforma lil Personnel Manager biex ikelluha flinkien. Minn ghalih xi sena ilu is-Sinjorina Falzon kellha koz bhal dan.

Meta tfajla na tilhaqx il-minimum standard tal-produzzjoni ghal certu ginghat repetutament, jghajtilha flinkien nas-Supervisor taghha u jeghtiha verbal warning u jekk dik it-tfajla terga' na tlahhaqx il-minimum standard ghal

drabi ohra, imbaghad jaghtuha Written Warning. Lis-Sinjorina Falzon kienu ghajtulha sitt darbiet in konnessjoni mal-produzzjoni baxxa u tawha erba' verbal u zewg written warnings.

Is-Sur Bianchi imbaghad irrefera għall-incident li kien inqala' nhar it-8 ta' April 1981 meta s-Sinjorina Carmen Falzon u s-Sinjorina Carmen Buggelli kienu involuti fi glieda fil-locker rooms. Mill-investigazzjoni li huwa kien għamel, irrizulta illi s-Sinjorina Buggelli kienet l-ewwel waħda li bdiat il-glieda izda din kienet approvkata mis-Sinjorina Falzon allura z-zewg tfajliet ikkoncernati gew mogħtija written warning.

Rigward l-erba' (4) ta' Gunju, ix-xhud qal illi hu kien gie nfurmat, li s-Sinjorina Carmen Falzon na kienetx giet iccertifikata u allura aktarx li kellha tidhol ghax-xogħol. L-ghada 5 ta' Gunju meta gie terminat l-impieg tas-Sinjorina Falzon, ix-xhud kien prezenti meta s-Sur Dodebier ghajjat lis-Sinjorina Falzon fl-ufficju tieghu. Ix-xhud qal li s-Sinjorina Falzon gatt na talbet biex tkun rapprezentata minn hadd, għalkeun is-Sur Bianchi na jiftakarx jekk il-Management gibdilhiex l-attenzjoni jekk riedetx tkun rapprezentata jew le. Meta giet mistoqsija jekk kellix xi haga xi tghid hi rrispondiet fin-negattiv.

Rigward l-ahhar elezzjoni li saret għal Advice Committee fid-dipartiment tieghu fejn hemm mal-200 ruh, kienu hargu xi tlett (3) kandidati, u l-ufficju tas-Sur Bianchi ntuza bhala post tal-votazzjoni. Kull tfajla li tidhol kienet tigi mogħtija l-vot iffirmit minn zewg kandidati u-x-xhud kompla jghid "tghid isinha u n-numru tagħha u huma jittikjawh u jiccekkjaw isinha u jagħtuha l-karta tal-vot. Tidhol u tivvota. Kellna kaxxa magħluqa issiggillata

tal-voti, u jixhtu l-vot teghom hekk wahda wahda."

Il-kamra tal-votazzjoni ma kien kien hadd prezenti. Is-Sur Bianchi personali u l-angas hadd ishor minn tad-dipartiment tiegħu ma għanlu pressjoni fuq il-votanti. Ir-raguni li x-xhud u l-Personnel Manager kienu jkunu hdejn il-post tal-votazzjoni l-akter kien biex jassiguraw li kollox kien isir għall-ordni. Ix-xhud kkompla jgħid li minn hadd u qatt ma saret pressjoni biex xi hadd jidhol jivvota jew għanlu xi kummenti li setgħu jinfluwenzaw l-opinjoni tal-haddiema, għalkemm l-ufficcju li fih saret il-votazzjoni għandu għoli ta' xi 3 piedi njam mill-art u l-kumpliment tal-hgieg. Il-votazzjoni kienet sigrieta għaliex dawk li kienu l-akter vicin il-kamra kienu daharhom lejn l-istess kamra.

Meta sar l-ghadd tal-voti, kien hekk l-istess kandidati u tfajliet oħra ndipendenti bhala xhieda tal-ghadd tal-voti.

Waqt il-votazzjoni, is-Sur Bianchi gieli kien ikun ftit metri vicin il-kamra tal-votazzjoni, izda dan ma kienx matul il-hin kollu tal-votazzjoni għaliex hu kien ikun jippassigga. Ir-raguni li l-ufficcju tiegħu ntagħzel bhala post għal votazzjoni kien minhabba l-posizzjoni ideali tiegħu. L-ufficcju tas-Sur Bianchi fih hames metri b'erba' metri u l-medja tal-votazzjoni kienet fuq in-naha ta' gewwa.

Matul l-investigazzjoni li saret meta l-appellant kienet involuta fi glieda tas-Sinjorina Bugelli, ix-xhud ma jiftakarx jekk hi riedetx tigi rapprezentata minn xi hadd waqt l-investigazzjoni, izda hi qatt ma talbet biex tkun rapprezentata minn xi hadd. Nhar l-4 ta' Gunju wara nofs in-nhar, il-Personnel Manager kienet komplet lis-Sur Bianchi u nfurmatu li t-tabib ma kienx

iccertifika lis-Sinjorina Falzon bhala n rida u peress li s-Sinjorina Attard kienet spjegat fuq it-telefon lill-cam is-Sinjorina Falzon (li fil-fatt kienet is-Sinjura Lora Falzon) il-procedura tas-soltu u qaltlu wkoll li aktarx l-appellant kienet ser tidhol ghax-xoghol.

Rigward id-dritt ta' difiza u jekk il-Management gibitx l-attenzjoni ta' l-appellant biex tigi rapprezentatha minn xi hadd meta din giet noghtija r-Written warnings u jekk dawn humiex il-proceduri tal-kumpanija, is-Sur Bianchi xehed illi gieli jistaqsuhom biex jaraw jekk l-Advice Committee jirraprezentawhomx u gieli ma jistaqsuhomx, izda meta jinghata warning ikun hemm is-supervisor li ghandha x'taqsan mas-Section tat-tfajliet.

L-ahhar written warning li nghata lis-Sinjorina Falzon kien fuq il-produzzjoni izda x-xhud ma jiftakarx jekk kienux gibdu l-attenzjoni ta' l-appellant jekk riedetx tigi rapprezentatha minn xi hadd jew le. Il-livell tal-minimum production li hija ta' 115 giet stabbilita fuq l-average ta' kulhadd u l-aggoranza l-kbira tal-impjegati jilhqqu dan il-livell. Dawk il-ftit li ma jilhqux il-minimum level jigu nghajjta fl-ufficcju kull hmistax u jekk dan jissucciedi repetutant, l-ewwel jaghtuhom Verbal warning, imbaghad jekk dawn ma jammeljorawx il-performance tagghom jew jekk wara zmien qasir jargghu jwaqqghu l-produzzjoni repetutant, allura jinghtalhom written warning. Is-Sur Bianchi stqarr illi hu mhux ikkwalifikat fit-"Time and Motion Study" izda ilu jahdem fl-applikezzjoni ta' din is-sistema ghal dawn l-ahhar sitt snin.

Il-livell ta' produzzjoni gie stabilit fuq il-hinijiet

li huma meħudin mill-fabbriki kollha tas-sigarri u ilhom jintuzaw hawn Malta matul dawn l-ahhar sitt snin.

v) Is-Sur Paul Sapiano : Chief Engineer

Is-Sur Sapiano beda biex spjega li t-technician jirringa l-hsara li l-wagna tkun zviluppata skond kif ikun indikat fuq il-formula apposta bl-isem ta' "Technical Assistance Form" li tigi minn lija nis-Supervisor. Huwa spjega fid-dettal il-procedura stabbilita rigward it-tiswiġa tal-hsarat li jzviluppaw il-wagni fil-Bobbing Department; fost hafna dettalji hu qal illi ma hemmx raguni biex tiggustifika li t-technicians joqghodu jirkellmu bejniethom jew mall-Operators. Is-Sur Sapiano qal illi matul l-ahhar hanes xhur osserva li t-technicians bdew imorru minn section għall-oħra bla bżonn u kellu jgħbed l-attenzjoni tat-technicians għal dan l-abbuz permezz tas-Senior Technician u saħansitra għali mar hu stess biex jgħidilhom li u'għandhomx imorru barra minn posthom minghajr bżonn.

Ix-xhud zied jgħid illi s-Sur Tagliaferro kien wieħed minn dawk li l-aktar kienu jgħru mad-Dipartimento u kellu jgħbidlu l-attenzjoni tiegħu biex ma jkempliex jagħmel dan. Is-Sur Tagliaferro meta kien ikun irid jagħmel xi haga li nihiex fil-"line of work" tiegħu mhux dejjem kien jgħtlob permess. Is-Sur Tagliaferro fost affarijiet oħra kien ta' spiss fis-1.50p.m. inur fl-entrata tat-toilet ta' l-irgħiel biex ikellem lit-tfajliet li jkunu deħlin għax-shift tas-2 p.m.

Rigward l-incident tal-karti li s-Sur Tagliaferro kellu fil-but tal-qmis, is-Sur Sapiano qal illi darba wahda waqt li hu kien dieħel fil-workshop ra wieħed lit-technicians jagħti nazż karti sofor (recruiting sheets) lis-Sur Tagliaferro,

u kif indunaw li hu (is-Sur Sapiano) induna binom, qabdu u twewhom malajr. Ic-Chief Engineer bhala bniedem responsabbli hass li ghandu jgibdilhom l-attenzjoni, u ghalhekk ghajjat lis-Sur Tagliaferro fl-ufficju u qallu li n'ghandhomx isiru attivitejiet li n'ghandhomx x'jaqsnu max-xoghol. Is-Sur Tagliaferro innega din l-insinwazzjoni. Izda s-Sur Sapiano qallu li tant hu veru, li l-karti ghadhom hennhekk fil-but tieghu (Tagliaferro). Ix-xhud issokta jghid illi mhux veru li s-Sur Tagliaferro offrielu biex jara l-karti u l-anqas hu na staqsieh biex jurihomlu, izda sempliciment ried jgibidlu l-attenzjoni biex na jaghmilx affarijiet bhal lawn.

Is-Sur Sapiano xehed illi t-technicians kienu jaghmlu diskriminazzjoni bejn operators li kienu fuorrulhom il-magni bil-hsara, fis-sens illi kienu jaghmlu preferenza na dawk l-operators li kienu jikkoperaw li jidhlu membri tal-Union biex permezz ta' dan il-mottiv dawk li na riedux, jew kienu ghadhom qed jahsbuha jidhlux membri, kienu jitilfu l-opportunita' li jaqilghu l-bonus normali, Certi rgjel impjegati fil-Maintenance Engineering Department gieli marru ghand ix-xhud u qalulu li na setghux jissaportu izjed l-atmosfera li nholqot fid-dipartiment u kienu jhossuhom "depressed" ghaliex shabhom na kienux jikkoperaw naghhom, u kienu jistaqsuh kienux jistghu jidhlu membri tal-Union u s-Sur Sapiano kien jghidilhom illi huma liberi u l-ghazla u d-decizjoni kienet tegghom.

Is-Sur Sapiano xehed illi natul l-ahhar xhur "ir-repairs time factor" tela' ghal 7 u 8, minn 3, li jfisser li l-"Potential productivity" tel-magni minn 97% nizlet ghal 92 - 93%. Is-Sur Tagliaferro kien jghoddi certi kunmenti fuq il-kumpanija, u jiftakar li darba kien qallu li lilu (is-Sur Tagliaferro) hadd na jista' jikkontrollah kenn idum

biex isewwi magna; kumment ieħor li darba kien għadda kien li l-kumpanija ma hiex tad-Diretturi iżda tal-haddiema u "kif tirranja ruhha jiddeciedu l-haddiema u mhux il-Management" u f'diversi okkazzjonijiet is-Sur Tagliaferro kien qal lix-xhud "li ahna li rridu niehdu niehduh akkost li nkissru l-kumpanija u nitkissru ahna, imma dak li għandna f'moħhna rridu niehduh."

Għall-mistogsija tal-appellant, ix-xhud ikkonferma li hu għandu l-kwalifiki fil-grad ta' Chief Engineer.

Ix-xhud emfasizza illi bis-sistema tat-"Technical Assistance Form" meta magna tizviluppa nsara, u technician jiltaqgha ma xi diffikultajiet, hu jirreferi l-kaz lis-Senior Technician (u mhux lill-Operator) u jekk fil-kaz il-problema ma ssolviex ruhha jirreferu l-kaz lilu personali fil-kapacita' tieghu ta' Chief Engineer. Is-Sur Sapiano qal illi nhar il-24 ta' Lulju 1981, meta kien hemm strike ta' protesta, hu minn rajh u minghajr ebda pressjoni mill-membri l-oħra tal-management, kien tela' fuq il-bejt tal-fabbrika biex jigbed ritratti tal-haddiema li kienu barra.

Ix-xhud kompla jehid dan għamlu għaliex hu dilettant tal-fotografija u kellu kollezzjoni ta' ritratti tal-events kollha tal-kumpanija minn mindu fethet, u deherlu li okkazzjoni bħal dik ma kienx ta' min jitlifha.

Fil-kontro-ezami s-Sur Sapiano caħad illi hu kien ta' s-salt għall-but tal-qmis tas-Sur Tagliaferro biex jehodlu l-karti, fl-incident li kien issemma aktar qabel; caħad kategorikament ukoll illi hu qatt ma bezza' xi haddiema jekk jidhlu membri tal-General Workers' Union.

Mr Carmelo Tagliaferro f'Konfront max-xhud:- irrepeta li dak in-nhar ta' l-incident tal-"karta safra", ic-Chief Engineer kien ghajjatlu fl-ufficcju u b'id wahda ghalaq il-bieb u bl-ohra tah is-salt ghall-but u s-Sur Tagliaferro qabadlu idu u qabdu argument fuq il-kontenut tal-karta jekk kienetx fuq il-Union jew le.

vi) Is-Sur Francis Dodebier li hu l-General Manager gal li l-Advice Committee gie nwaqqaf f'Ottombri 1973 u l-elezzjoni ghal hatriet tar-rapprezentanti li nnegozzjaw l-Industrial Agreement kurrenti saret f'Gunju 1980. Dawk l-elezzjonijiet saru fil-pubbliku u l-voti gew maghduda quddiem ix-xhieda. Wara dik l-elezzjoni nzammet ohra bejn April 1981 u Gunju 1981 biex jintela' post li safa' vakanti. F'din l-elezzjoni partikulari nghaddew 45 vot invalidi. Ix-xhud li kien prezenti fil-fabbrika waqt l-elezzjoni gal illi meta l-haddiema marru biex jivvutaw, kienu wehidhom fil-kamra u safejn jaf hu, ma saret ebda pressjoni mill-membri ta' l-istaff kif jivvotaw u qatt ma sarulu lmenti kemm formali jew informali li l-elezzjoni ma saretx gusta. Ix-xhud kompla jghid li fl-24 ta' Lulju ta' din is-sena kien hemm xniegħa li kien se jkun hemm strike dak in-nhar wara nofs in-nhar u meta dik ix-xniegħa ikkonfermahielu s-Sur Tagliaferro u qallu li r-raguni kienet imhabba t-tlett tfajliet li x-xhud kien kecca u li ma riedx jerga' jimpjegawhom. Is-Sur Tagliaferro gal lix-xhud illi kieku rega' mpjega lit-tlett tfajliet, seta' gie evitat l-istrask għaliex kien hemm fabbriki ohra li regghu impjegaw nies li kienu keccew. Ix-xhud kompla qallu illi kieku huma riedu jehilsu mit-tfajliet kienu jaqbd u jkeccu tfajliet li kienu għadhom matul iz-zmien ta' prova (probation period) izda dan qatt ma għamlu. Peress li s-Sur Tagliaferro kien ic-Chief Shop Steward tal-fabbrika, ix-xhud qallu li jirrendieħ responsabbli għal hsarat li setghu jiggarrbu permezz ta' atti ta' vjolenza li setghet tingala' waqt l-istrask.

Is-Sur Dodebier qal illi hu ffirmat l-warnings kollha li huma konnessi mal-produzzjoni u "absenteism", ghalhekk qabel ma ha d-decizjoni biex jittornawha l-impieg tas-Sinjorina Falzon hu kien jaf bir-"written warnings" kollha li hi kien diga' ghandha.

Nhar il-5 ta' Gunju, 1981, kellen lill-appellant fil-presenza tas-Sinjorina Attard u s-Sur Bianchi u qalilha li hi kienet marret kontra r-regolamenti tal-kumpanija u meta staqsieha jekk kellix xi haga xi tghid, hi caqilqet rasha (nodded her head) u wara taha "statement" li fih kien hemm elenkati l-"warnings" kollha. Kopja ta' dan l-istatement intbaghtet lid-Direttur tad-Dipartiment tax-weghol dak in-nhar stess.

Il-"minimum standards" tal-produttivita' li ghandhom hawn Malta huma ta' l-istess livell li huma accettati fl-industrija internazzjonali tat-tabakk. Dawn l-istandards kienu gew introdotti hawn Malta fis-sena 1975 mill-predecessur tieghu li kien engineer kwolifikat fil-"work and Motion Studies" u dan ghadu jzur Malta perjodikament biex jara jekk l-istandards ghadhomx jigu minnha.

Ix-xhud ikkonferma li hu kien jognmilha ta' Chairman ta' l-Advice Committee.

Is-Sur Dodebier qal ukoll illi ghalhekk il-procedura kienet li kulhadd seta' jistaqsi l-"Committee" ghal rapprezentanza f'kazijiet ta' dixxiplina, f'kazi ta' tkeccija, uhud mit-tfajliet ma kienux iridu lil hadd ikun jaf ir-raguni tat-tkeccija.

Anke fil-prezent li l-General Workers' Union ghandha r-"recognition", certu tfajliet jippreferu li ma jkollhom lil hadd biex jiddefendihom.

Fil-kaz tes-Sinjorina Falzon, ix-xhud qal li ma staqsihiex jekk riedetx ghajnuha jwew lo.

Ix-xhud ikkonferma illi xi granet wara t-tkeccija tes-Sinjorina Falzon, is-Sur Angelo Bartolo, Segretarju tal-General workers' Union kien insista mieghu biex jiddiskuti t-tkeccija ta' l-appellant, izda hu kien irrifjuta li jaghtih ic-cans li jiddefendiha ghaliex ma kienx jirrikonoxxieh (bhala Segretarju tal-G.W.U.)

Il-General Workers' Union giet rikonoxxuta mill-Kumpanija fl-ewwel ta' Lulju 1981.

Miss Marvic Attard qalet li quddiema hadd qatt ma tella' nies il-ghaliex kienu Membri tal-General Workers' Union u sa fejn taf hi l-anqas tressqu nies quddiem Section Heads ghaliex kienu Membri tal-Union.

Ix-xhud innegat li hi jwew xi superjuri ohra tal-kumpanija qatt poggew nies ghassa ghal dawk li huma Membri tal-GWU ghaliex nihiex il-policy tal-kumpanija li tahden bl-ghassa li ghaliha kien qiegheed jirreferi s-Sur Bartolo. Is-Sinjorina Attard kompliet tghidilli waqt l-elezzjoni ghal Advice Committee, il-Management kien jimnotarizza l-procedura izda mhux jienhu parti fiha.

Wara li x-xhud spjegat fid-dettal il-procedura tal-votazzjoni u l-ghadd tal-voti, hi qalet illi waqt l-elezzjoni, kienet tkun vicin il-kamra tal-votazzjoni izda dahra kien ikun lejn dik il-kamra. Is-Sinjorina Attard qalet illi ma jidhirlix li ghanlet pressjoni fuq is-Sur Carmelo Tagliaferro biex jivvota, kull ma qaltlu kien "Idhol itfa vot vojta," u meta hu rrifjuta jidhol jivvota hi qaltlu "All right tidholx" dan ma kienx wahdu li ma vvotax. Hi spiccat ix-xhieda taghha billi qalet illi

mhux il-kompitu tagħha u l-anqas tħu xogħolha illi hi tħejjar lill-haddiena biex jingħaqdu f'Union differenti minn dik tal-General Workers' Union.

SOTTOMISSJONIJIET FINALI:

Is-Sur Angelo Bartolo ssettenetta ghas-Sinjorina Carmen Falzon li wahda mir-ragunijiet tat-tkeccija tagħha kienet għaliex kienet Membru tal-General Workers' Union. Il-Management qajjen il-kaz ta' nota l-appellant kienet involuta f'incident mas-Sinjorina Carmen Bugelli. Mix-xnieda li pproduciet il-kumpanija rrizulta li s-Sinjorina Bugelli kienet l-ewwel li refighet idejha fuq is-Sinjorina Falzon izda minkejja dan l-att aggressiv tas-Sinjorina Bugelli, il-Management dawwar il-htija fuq is-Sinjorina Carmen Falzon.

Is-Sur David Bianchi - Department Head, li permezz tiegħu, l-appellant irceviet written warning minhabba l-livell baxx ta' produzzjoni, irrizulta li dan mhux xi engineer ikkwalifikat fit-"time study", perkonsegwenza l-appellant għandha dubbju tegħha fuq l-"accuracy" u l-validita tal-Production Sheet. Għalkemm it-tabib tal-kumpanija, Dr L. Deguara caħad illi hu kien qal lis-Sinjorina Falzon biex trur għax-xogħol l-għada minhabba li dige' kienu saru l.30p.m. u anke għaliex hi kienet għadha u'hijiex f'sikkitha, is-Sinjura Lora Falzon fil-konfront li kellha ma Dr. Deguara ikkoroborat dak li xehdet l-appellant għaliex hi kienet prezenti meta Dr Deguara war id-dar tas-Sinjorina Carmen Falzon. Is-Sinjura Lora Falzon ziedet tghid illi t-tabib qalla wkoll biex tavza dak il-hin stess lill-fabbrika biex tidhol l-għada, kif fil-fatt għanlet is-Sinjura Lora Falzon stess. L-appellant ziedet tghid fis-sottomissjonijiet finali li nota s-Sur Angelo Bartolo sar jaf bit-tkeccija tas-Sinjorina Falzon ttelefons lis-Sur F. Lodebier biex

jidher ghalha izda s-Sur Dodebier rrifjuta t-talba tieghu ghaliex qallu li hu (Sur Bartolo) na jirrapprezentax membri fil-fabbrika tieghu. Rigward l-Industrial Agreement li l-kumpanija ghandha na' l-Advice Committee, l-appellant isostni li l-Advice Committee na giox eletti fil-poter demokratikament skond kif tippovdi l-ligi, ghar-raguni li l-elezzjoni giet organizzata mill-Management u certi Membri ta' l-istess Management ghanlu pressjoni qawwija fuq il-haddiema biex dawn inorru jivvutaw u bil-presenza taghhom influwenzawhom waqt l-elezzjoni. Per konsegwenza dan l-Industrial Agreement n'ghadux validu. Raguni ohra hi, li s-Sur F. Dodebier kien ic-Chairman ta' l-Advice Committee minghajr dan na kkontesta l-elezzjoni.

In vista ta' dawn il-fatti jidher car kenn verament li t-tkeccija tas-Sinjorina Carmen Falzon na kienetx ghal raguni valida u gusta.

Finalment, gie sottomes illi jekk it-Tribunal jiddeciedi li l-Agreement bejn il-kumpanija u l-Advice Committee huwa validu, allura l-appellant tirriserva d-dritt li l-kaz jerga' jinfetax mill-gdid biex jingiebu aktar xhiesa.

Ghall-Kumpanija Is-Sur Dodebier u s-Sinjorina Marvic Attard issottonettew illi l-kumpanija dejjen imxiet nas-Sinjorina Carmen Falzon minghajr diskriminazzjoni ghal dak li jirrigwardja n-nuqqasijiet taghha. L-ewwel bdiet tinghota verbal warnings bhal na kienu fil-kazijiet ta' l-"absenteism" u l-produzzjoni baxxa u wara giet nochtija zewg written warnings fuq il-produzzjoni baxxa nhar il-14 ta' Ottubru 1980 u 5 ta' Marz 1981; izda minkejja dan l-appellant baqghet na lahqetx il-livell ta' produzzjoni rikjest mill-kumpanija.

Il-glieda li s-Sinjorina Falzon kienet involuta fiha, na kienet xi glieda li nqalghet spontanjanent, imma kienet ilha gejjja ghaliex l-appellant kienet ilha tghajjed u tkellem hazin lit-tfajliet l-ohra; u f'dan il-kaz din giet nghotija written warning minhabba l-provokazzjoni u biex incident bhal dan na jergax jirrepeti ruhu.

L-ewwel junejn li s-Sinjorina Falzon kienet nieqsa minn fuq ix-xoghol fit-2 u t-3 ta' Gunju 1981, na ntbaghatx it-tabib tal-kumpanija u ghalhekk dawn il-junejn kienu gew trattati awtomatikalment paid sick leave u thallset taghhom. Nhar l-4 ta' Gunju 1981, intbaghat it-tabib u s-Sinjorina Falzon na gietx iccertifikata ghaliex fl-opinjoni professjonali tieghu hi setghet narret ghax-xoghol izda l-appellant na riedetx tmur ghaliex ix-shift kien jispicca fl-4.15p.m. Dan l-atteggjament li hadet l-appellant inur kontra r-regolamenti tal-kumpanija li jittrattaw speċifikament fuq kazi ta' nard mhux certifikat mit-tabib tal-kumpanija. Dawn ir-regolamenti s-Sinjorina Falzon kienet tafhom sewwa, ghaliex din kienet diga hadet verbal warning fuq l-istess ksur ta' regolamenti u anke meta s-Sinjura Falzon ittelefonat il-fabbrika, il-Personnel Manager baghetet tfakkar lill-appellant b'dan l-obbligu. L-impieg tas-Sinjorina Falzon na giex terminat ghax na dahletx ghax-xoghol fl-4 ta' Gunju 1981 biss, izda minhabba sensiela ta' nuggasijiet migbura flinkien u dan jidher car mill-ittri li l-Management taha nhar l-4 ta' Gunju 1981. Il-Kumpanija sostniet illi s-Sinjorina Falzon qatt na staqsiet ghall-ghajnuna ta' xi hadd biex jiddefendiha u wkoll cahdet li kien hemm xi persuna li cemplet lill-General Manager. Il-kumpanija l-anqas kellha l-obbligu li tittratta l-kaz ta' l-appellant mal-General Workers' Union ghaliex din il-Union bhala rapprezentanta tal-maggoranza kellha recognition fl-1 ta' Lulju, 1981.

Il-General Manager wasal ghad-decizjoni tieghu ghax ma kellux mezz iehor miftuh ghall-kumpanija. Ghaldaqstant il-kumpanija thoss li l-impieg tas-Sinjorina Falzon gie terminat ghar-ragunijiet tajba u sufficjenti skond il-ligi.

KONSIDERAZZJONIJIET TAL-TRIBUNAL

It-"terms of remit" lit-Tribunal kienu biex dan jiddeciedi jekk it-tkeccija tas-Sinjorina Carmen Falzon mill-impieg taghha ma' l-Agio Tobacco Company Limited kienetx ingusta, jigifieri jekk it-tkeccija mill-impieg kienetx ghar-raguni gusta u sufficjenti skond il-ligi.

It-Tribunal ghalhekk ikollu jiskarta kwistjonijiet u sottomissjonijiet li mhumiex relevanti ghat-tkeccija tas-Sinjorina Carmen Falzon u sejjer, kif inhu marbut li jaghmel bil-ligi, jillimita ruhu ghal meritu tal-kaz li gie riferit lilu ghad-decizjoni tieghu.

Ir-ragunijiet tal-kumpanija li ressqet biex jiggustifika t-tkeccija mill-impieg tas-Sinjorina Carmen Falzon kienu :

- A) Ghan-nuqqas ta' efficjenza fil-produzzjoni;
- B) Ghall-ingieba taghha;
- C) Ghall-assenza minn fuq ix-xoghol minghajr permess.

A) Mid-dokument "Levels of Production in the Wrapper Department" ghal perijodu 5 ta' Mejju 1980 - 29 ta' Mejju 1981, li gie sottomess, jirrizulta lit-Tribunal li :-

- i) Minn 53 gimgha ta' xoghol, l-appellant ma rnexxielhiex tilhaq il-"minimum level" ghal 37 gimgha.

- ii) Il-"minimum level" ghal materjal l-istess perijodu
 kien 6095 "Units"
 Livell attwali ottenut mill-appellant 5875
220 : 3.60% taht
il-minimum
- iii) "Average Production Level" tad-
 dipartiment 6990 "Units"
 Livell attwali ta' l-appellant 5870
1120 : 16.02% taht
l-Average
Production
Level
- iv) "Average Production Level" attwali
 tad-dipartiment kollu 6990
 "Minimum Level" accettabbli 6095
895 : 14.68% fuq il-
Minimum
(accettabbli)
Level

Minn dawn ir-rizultati dettaljati wiehed jasal ghal
 konkluzjoni minghejr ebda dubbju li l-appellant kellha
 "performance" ta' xoghol baxx.

B) Minn tfajlist ta' eta' bhal dik tas-Sinjorina Falzon
 wiehed ma' jistax jippretendi li kull tant ma tingalax
 xi tilwima, pika u schansitra xi glieda bejniethom. Izda
 il-Management f'cirkostanzi bhal dawn ghandu l-obbligu li
 wara li jinvestiga bir-reqqa kollha, jiehu passi dixxiplinarji
 kemm bhala kustig u kemm bhala deterrent biex incidenti
 ta' glied jigu evitati kemm jista' jkun.

Mix-xhieda ma' irizultex li l-ghieda tas-7 t'April 1981, bdieta s-Sinjorina Falzon, izda mid-dikjarazzjonijiet ta' tfajliet impjegati ohra li gew sottomessi lis-Tribunal, irrizulta li s-Sinjorina Falzon kienet ilha tipprovoka lis-Sinjorina Bugelli u ghal din ir-raguni kemm is-Sinjorina Falzon u kemm is-Sinjorina Bugelli gew moghtija "written warning."

C) Ix-xhieda ta' Dr. Deguara, is-Sinjura Lora Falzon u l-appellant ma' taqbilx ghal dak li jirrigwardja x'intqal meta Dr Deguara mar jinvista lis-Sinjorina Carmen Falzon nhar 1-4 ta' Gunju, 1981, u ccertifikaha "fit for Duty today".

Hawnhekk ta' min josserva li l-Klawsola numru 18 - viii) ta' l-"Industrial Agreement" dwar il-mard tghid:-

"Jistghu jittiehdu passi dixxiplinarji kontra min ifalli u ma jigix iccertifikat mit-tabib tal-Kumpanija minkejja l-hin li t-tabib imur jara l-impjegat. Dawn il-passi dixxiplinarji jistghu jwasslu ghat-tkeccija."

L-appellant fil-15 ta' Lulju 1980, kienet inghatat "verbal warning" billi naqset li tirraporta għax-xogħol u meta mar it-tabib tal-kumpanija, dan ma' harigx certifikat mediku sabiex jiggustifika l-assenza tagħha.

D) Meta l-General Manager tal-kumpanija tamm l-impieg tas-Sinjorina Falzon nhar il-5 ta' Gunju 1981, gie stabbilit illi hu ma staqsihiex jekk riedetx lil xi hadd biex jirraprezentaha izda minn naha ta' l-appellant anqas ma' talbet għall-ghajnuna ta' xi hadd biex jitkellem għaliha quddiem il-Management gabel ma tkocciat.

AWARD

Mill-fehma tat-Tribunal wara li ezamina x-xhieda bir-reqqa kif ukoll d-dokumenti esebiti, kellu gizen ix-xhieda ta' kulhadd biex jasal ghal konklużjoni gusta.

It-Tribunal jirrizultalu wkoll li s-Sinjorina Carmen Falzon kellha rekord ta' htijiet u ta' tnien (8) twissijiet li kienu sero qabel ma tkecciet, u t-Tribunal ma' jistax jasal ghal decizjoni minghajr ma' jaghti kaz ukoll ta' l-impieg ta' l-appellant antecedenti tat-tkeccija taghha. Mill-provi nigjuba jirrizulta li kemm ghal dik li hija produzzjoni u kemm f'affarijiet ohra, l-appellant kellha twissijiet xierqa kemm verbali u kif ukoll bil-miktub.

Ghar-ragunijiet fuq insensija, it-Tribunal jiddeciedi li t-tkeccija mill-impieg tas-Sinjorina Carmen Falzon mill-Employers taghha, l-agio Tobacco Company Limited kienet ghal ragunijiet gusti u sufficjenti skond il-ligi u o'hekk it-Tribunal qiegħed jacta' u jtejjem din il-kwistjoni tax-xogħol.

A. BARTOLOMEO
Segretarju

A. DEBONO
Chairman

17 ta' Novembru 1981.